

EĞİTİM FAKÜLTESİ ve FORMASYON EĞİTİMİ ALAN FEN- EDEBİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI

Doç.Dr. Ahmet ÜSTÜN*

Doç. Dr. Elife DOĞAN KILIÇ**

Doç. Türkan ERDEM***

Öz

Türkiye’de öğretmen yetiştirmek amacıyla kurulan kurumlar 158 yıl öncesine dayanmaktadır. Cumhuriyetin sonrasında ise ihtiyaca yönelik olarak farklı uygulamalar ile öğretmen yetiştirmeye yönelik kurumlar eğitim-öğretim faaliyetlerine devam etmiştir. Günümüzde öğretmenler eğitim fakültelerinde 4 yıllık yüksek öğretim programlarında eğitim verilerek yetiştirilmektedir. Ayrıca öğretmen istihdamlarında ihtiyaca yönelik olarak açılmış formasyon programlarında eğitim almış Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerine de olanak tanınmaktadır. Öğretmenlik, gelecek nesillerin iyi bir şekilde yetiştirilmesi bakımından kuşkusuz önemli bir meslektir ve bu nedenle öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik tutumları da önem taşımaktadır. Son yıllarda öğretmen atama kriterlerine yönelik tartışılan konulardan biri de formasyon eğitimi alan adayların öğretmen olarak atanmalarındadır. Bu araştırmada, güncelliğini koruyan bu konuya ilişkin öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik tutumları incelenmiştir. Araştırma grubunu Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerinden toplam 240 ve aynı üniversiteden formasyon eğitimi alan 71 öğrenci olmak üzere toplam 311 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Üstüner’in (2006), “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlar” ölçeği uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 15.0 paket programında analiz edilip yorumlanmıştır. Bulgulara göre eğitim fakültesi öğrencilerinin cinsiyete ve bölümlere göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklılık göstermediği ve formasyon eğitimi alan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının eğitim fakültesi öğrencilerine göre daha olumlu olduğu görülmektedir. Elde edilen verilere göre bulgular tartışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Formasyon, Öğretmen, Eğitim.

* Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, ustunahmet05@hotmail.com

** Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesi, elifedogan@mynet.com

*** N.E. Üniversitesi A.K.Eğitim Fakültesi, turkanerdem@gmail.com

Attitudes of the Students of Faculty of Education and Faculty of Sciences-Arts having Formation Education towards Teaching Profession

Abstract

Institutions which were established to train teachers in Turkey date back 158 years. After the foundation of the Republic, different applications for needs and institutions to train teacher have continued their educational activities. Today, teachers are being trained at faculties of education by being given 4-year higher education programs. In addition, students of the Faculty of Science who have been trained with the formation programs opened for the need have opportunity to be employed as a teacher. Teaching is undoubtedly an important occupation to train the future generations well and therefore attitudes of candidate teachers is of importance towards their profession. In recent years, one of the challenges in the teachers' assignment criteria is the appointment of the candidates as a teacher who has taken formation training. In this study, teachers' attitudes towards their profession which is up to date on this issue have been examined. There are 240 students from education faculty of Amasya University and 71 students having formation education in the same university in study group. "Attitudes towards Teacher Profession Scale" (Üstüner, 2006) was used for showing students' attitudes to teacher profession. Findings were commented with SPSS 15.0 package program. According to the findings, it is visualised that attitudes of the students in the Faculty of Education show no differences towards the teaching profession accordingly with their gender and departments and attitudes of the students who have had formation education appear to be more positive towards the teaching profession than the students in the Faculty of Education. The findings are discussed according to the data obtained.

Keywords: Formation, Teacher, Education.

1. Giriş

Öğretmenlik, dört yıllık bir lisans eğitimi almayı gerektiren, özveri, sabır gibi birtakım kişisel özelliklerin olması beklenen bir meslektir. Türkiye'de eğitim fakülteleri, öğrencilerini titizlikle yetiştirmelerinin yanında sürdürdükleri sempozyum, kongre ve eğitimler ile birlikte öğretmen adaylarını gerekli öğretmenlik becerileri ile donatmaktadır. Formasyon eğitiminin ise fen-edebiyat fakülteleri öğrencilerine verilen eğitim derslerini içeren eğitim-öğretim faaliyetidir.

Öğretmenlik mesleğinde, verilen eğitim ile birlikte yeni yetişen adayların mesleğe yönelik geliştirdikleri tutumlar da önem taşımaktadır. Tutumların ölçülebilmesi ve değerlendirilebilmesi için çeşitli ölçme araçlarından yararlanılmaktadır. Smith'e (1968) göre tutum, bireye atfedilen ve bireyin

psikolojik bir obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan eğilimdir.

Tutumların ölçülebilmesi için, tutumun varlığının araştırılması, bilinmesi ve bireyin davranışlarının gözlenmesi gerekmektedir. Çünkü tutum, davranışın ötesinde bulunan bilişsel bir hazırlık olarak doğrudan değil dolaylı yoldan, yani bireyin tutum maddelerine verdiği cevaplar puanlanarak ölçülebilir (Silah, 2000). Dolayısıyla bu araştırmada da öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların ölçülebilmesi için “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” nden (Üstüner, 2006) yararlanılmıştır. Bu noktada kişilik özelliklerinin, eğitimlerini sürdürdükleri üniversitelerin, alanda çalışanlardan edindikleri izlenimlerin, ülkedeki atama kriterlerinin, öğretmenliğe atanma sürecinin öğretmen adaylarının mesleklerine ilişkin tutumlarını etkilediği söylenebilir. Literatürde, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların incelendiği pek çok çalışmaya rastlamak mümkündür. Bu noktada, bu çalışmalardan söz etmek yararlı olacağı düşünülmektedir.

Çapri ve Çelikkaleli (2008), Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum ve Mesleki Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Program ve Fakültelerine göre İncelenmesi adlı çalışmalarında, öğretmen adaylarının mesleki yeterlik inançları üzerinde cinsiyet, fakülte ve bölümün, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarda ise cinsiyetin farklılık yaratan değişkenler olduğu sonuçlarına varmışlardır

Çapa ve Çil (2000), öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını farklı değişkenler açısından inceledikleri çalışmalarında, cinsiyet ve sınıf düzeyinin öğretmenliğe ilişkin tutumlarda farklılık yarattığını, ancak ÖSYS’deki tercih sırasına göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların değişmediğini sonucuna ulaşmışlardır.

Aslan ve Akyol’un (2006), okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ve mesleki benlik saygılarını inceledikleri araştırmalarında, sınıf düzeyinin tutumlar ve mesleki benlik saygısı üzerinde bir farklılık yaratmadığı, öğretmenliği tercih nedenlerinin ise öğretmenliğe yönelik tutumlar ve mesleki benlik saygısı üzerinde farklılık yarattığı ortaya konulmuştur.

Terzi ve Tezci (2007), Necatibey Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları adlı çalışmalarında, kız öğrencilerin erkek öğrencilerden, sosyal ve dil bilim alanlarında okuyan öğrencilerin ise fen ve matematik alanlarında okuyan öğrencilere göre tutum puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tekerek ve Polat (2011), öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını cinsiyet, farklı üniversitelerde eğitim alma durumu, anne öğrenim durumu, seçilen bölüme ilişkin isteklilik, mezun olduktan sonra öğretmenlik mesleğini yapma istekliliği değişkenlerine göre incelemişlerdir. Araştırma

bulgularında, kız öğrencilerin, Sütçü İmam Üniversitesi öğrencilerinin, lise mezunu anneleri olan öğrencilerin, öğrenim gördükleri bölümü isteyerek seçen öğrencilerin ve mezun olduktan sonra öğretmenlik mesleğini yapmak isteyen öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının anlamlı olarak daha olumlu olduğu görülmüştür.

Görüldüğü üzere öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar eğitim görülen üniversite, bölüm, cinsiyet gibi pek çok demografik değişkene göre incelenmiştir. Ancak öğretmen adaylarının mesleklerine ilişkin tutumlarını araştıran çalışmaların bulgularının paralel olmadığı görülmektedir. Değişen bu tablonun her geçen yıl öğretmenlik mesleği ile ilgili gelişmelerden etkilendiği düşünülebilir. Öğretmenlerin atanma kriterleri, atanma kriterlerinin ve ihtiyacın alanlara göre değişimi, öğretmen açığını kapatmak amaçlı formasyon eğitimi ile öğretmen yetiştirme gibi konular sürekli olarak gündeme gelmektedir. Bu araştırmanın amacı formasyon eğitimi alan ve eğitim fakültesi öğrencisi olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını incelemektir.

Öğretmenlerin hem eğitim fakültelerinde hem de formasyon eğitimleri ile yetiştirilmesi öğretmen ihtiyacının karşılanması için bir takım stratejilere yönelindiğini göstermektedir. Ancak bu noktada öğretmen adayları arasında eğitim fakültesinden olan ve olmayan farklılığı doğmaktadır. Araştırmanın öğretmenliğe ilişkin tutumların bu farklılığa göre değişip değişmediğini göstermesi önem taşımaktadır.

2. Yöntem

Bu bölümde, araştırma grubu, veri toplama aracı, işlem ve verilerin analizi başlıkları bulunmaktadır.

Araştırma Grubu

Bu araştırmaya Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerinden 240, aynı üniversiteden formasyon eğitimi alan 71 öğrenci olmak üzere toplam 311 öğrenci katılmıştır. Eğitim fakültesi öğrencilerinin 143'ü kız, 97'si erkek öğrencidir. Ayrıca sınıf öğretmenliği programından toplam 131, fen bilgisi öğretmenliği programından 36, ilköğretim matematik öğretmenliği programından 27, Türkçe öğretmenliği programından 46 kişi katılmıştır. Formasyon öğrencilerinden 41 kişi, fen bilimleri (fizik-kimya-biyoloji-matematik) alanından, 30 kişi ise sosyal bilimler (edebiyat) alanından mezun öğrencilerdir.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek Üstüner tarafından 2006 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin amacı öğretmenlik programlarında eğitim gören öğrencilerin Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesidir. Ölçek tek boyutlu likert tipi ölçektir. Ölçeğin yapı geçerliğine ilişkin olarak yapılan temel bileşenler analizi

sonucunda 34 maddenin yer aldığı birinci faktörde birinci faktör yükü değerleri .74 ile .41 arasında değişmektedir ve faktör toplam varyansın %30'unu açıklamaktadır. Ölçeğin madde test korelasyonu değerleri .74 ile .42 arasında değişmektedir. Ölçeğin ölçüt geçerliği ise .89 bulunmuştur. Ölçeğin kararlılığına ilişkin 4 hafta ara ile iki kez uygulama yapılmış ve güvenilirlik katsayısı .72 olarak bulunmuştur. Ölçeğin içtutarlılık katsayısı ise (Cronbach Alpha) .93'tür (Üstüner, 2006).

İşlem

Öğrencilere veri toplama aracı, araştırma hakkında bilgi verildikten sonra 2011-2012 eğitim-öğretim yılının güz yarıyılı sonunda uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Veriler toplandıktan sonra SPSS 15.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının cinsiyete göre, formasyon öğrencilerinin mezun oldukları alana göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla Mann Whitney-U testi, eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının bölümlerine göre ve eğitim fakültesi ile fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin tutumlarının eğitim görülen fakülteye göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ise, Kruskal Wallis testi kullanılmıştır.

3. Bulgular

Araştırma ile elde edilen bulgular, cinsiyete, bölümlere, fakültelere göre analiz edilmiştir. Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenliğe ilişkin tutumları Tablo 1'de de görülmektedir. Tablo incelendiğinde eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenliğe ilişkin tutumlarının cinsiyete göre farklılık göstermediği görülmektedir, $U=6600.500$, $p>.05$.

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Kız	143	122.84	17566.50	6600.500	.525
Erkek	97	117.05	11353.50		

Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenliğe yönelik tutumlarının bölümlere göre farklılık göstermediği söylenebilir, χ^2 (sd=3, n=240) =7.49, $p>.05$. (Tablo 2).

Grup	N	Sıra Ortalaması	Sd	χ^2	p	Anlamli Fark
SÖP	131	131.23	3	7.49	0.58	-
FEN	36	113.14				
MAT	27	110.28				
TÜ	46	101.72				

Formasyon öğrencileri fen bilimleri ve sosyal bilimler alanında eğitim almış olarak iki gruba ayrılmıştır. Tablo incelendiğinde formasyon öğrencilerinin eğitim aldıkları alana göre öğretmenliğe yönelik tutumlarının farklılık göstermediği görülmektedir, $U=590.000$, $p>.05$ (Tablo - 3).

Tablo 3. Formasyon öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları bölümlere göre değeri.					
Grup	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Fen Bilimleri	41	36.61	1501.00	590.000	.771
Sosyal Bilimler	30	35.17	1055.00		

Eğitim görülen fakülteye göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların farklılık gösterip göstermediğine bakmadan önce gruplar “Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler alanında eğitim gören öğrenciler (Sınıf öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği)”, “Eğitim Fakültesi Fen Bilimleri alanında eğitim gören öğrenciler (Fen Bilgisi Öğretmenliği ve Matematik Öğretmenliği)”, “Formasyon eğitimi alan ve Fen Edebiyat Fakültesi Fen Bilimleri alanı öğrencileri (Fizik-Kimya-Biyoloji-Matematik)” ve “Formasyon eğitimi alan ve Fen Edebiyat Fakültesi Edebiyat Bölümü öğrencileri” olarak oluşturulmuştur. Tablo incelendiğinde öğrencilerin eğitim gördükleri fakülteye göre öğretmenliğe ilişkin tutumları farklılık göstermektedir, $\chi^2(sd=3, n=311) =13.395$, $p<.05$ (Tablo-4).

Tablo 4. Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar eğitim görülen fakülteye göre değeri.						
Grup	N	Sıra Ortalaması	Sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
1-E.F.Sos B.	177	150.71	3	13.395	.004	1-3, 1-4, 2-3
2-E.F.Fen B.	63	134.62				
3-For.Fen.B	41	191.43				
4-For.Ed.	30	183.70				

Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, formasyon eğitimi alan fen edebiyat fakültesi fen bilimleri alanındaki öğrencilerin diğer öğrencilere göre öğretmenlik mesleğine yönelik daha olumlu tutumlara sahip oldukları söylenebilir. Gruplar arası anlamlı farklılıklara bakıldığında Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler alanındaki öğrenciler ile Formasyon eğitimi alan Fen Edebiyat Fakültesi Fen Bilimleri alanındaki öğrenciler arasında, Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler alanındaki öğrenciler ile Formasyon eğitimi alan Fen Edebiyat Fakültesi Edebiyat bölümü öğrencileri arasında ve Eğitim Fakültesi Fen Bilimleri alanındaki öğrenciler ile Formasyon eğitimi alan Fen Bilimleri alanındaki öğrenciler arasında öğretmenliğe yönelik tutumlarda anlamlı farklar bulunduğu görülmektedir. Buna göre formasyon eğitimi alan öğrencilerin eğitim fakültesi öğrencilerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik daha olumlu tutumlara sahip oldukları söylenebilir.

4. Tartışma ve Öneriler

Bulgulara bakıldığında eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet ve öğrenim görülen bölümlere göre farklılık göstermediği görülmektedir. Toplum içinde toplumsal cinsiyetçi bir bakış açısıyla öğretmenlik mesleğinin kadın mesleği olarak değerlendirildiği gözlemlere dayalı olarak bilinmektedir. Ancak bulgulara bakıldığında öğretmen adaylarının mesleklerine ilişkin tutumlarında cinsiyete göre bir farklılık bulunmamaktadır. Dolayısıyla sözü edilen toplumsal cinsiyetçi bakış açısının öğretmenlik mesleği ile ilgili olarak yeni öğretmen adaylarınınca kırılmış olabileceği söylenebilir.

Öğretmen adayları mesleğe geçiş aşamasında ÖSYM'nin hazırladığı "Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS)" ndan aldıkları puanlara göre çeşitli şehirlere atanmaktadırlar. Ancak son yıllarda eğitim fakültesi ve formasyon eğitimi mezunu öğretmen adayı fazlalığı nedeniyle, adaylar bu sınavdan yüksek puanlar alsalar bile atanmamaktadırlar. Ayrıca sözü edilen durum mezun olunan bölüme göre de değişmektedir. KPSS'den benzer puan alan öğretmen adaylarının atanma durumları branşlarına göre çeşitlilik göstermektedir. Bu durum öğretmen adaylarının mesleklerine ilişkin tutumlarının bölümlere göre farklılık göstermesi beklentisini doğurmaktadır. Ancak araştırmanın bulguları, bölümlere göre öğretmenliğe ilişkin tutumlarda anlamlı bir farklılığın olmadığını göstermektedir. Dolayısıyla atanma puanlarının farklı olmasının öğretmen adaylarının mesleklerine ilişkin tutumlarında bölümlere göre değişiklik yaratmadığı görülmektedir.

Formasyon öğrencilerinin eğitim gördükleri alanlara göre öğretmenliğe ilişkin tutumlarına bakıldığında, eğitim fakültesindeki öğrencilerin durumuna benzer bir tablo görülmektedir. Formasyon öğrencilerinin de sosyal bilimler ya da fen bilimleri alanında eğitim görmelerinin, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını değiştirmedini göstermektedir.

Öğretmen adaylarının formasyon eğitimi alma ve eğitim fakültesi öğrencisi olma durumlarına göre öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarına bakıldığında ise tutumlarının anlamlı olarak farklılık gösterdiği görülmektedir. Bulgulara göre öğretmenlik mesleğine ilişkin en olumlu tutuma sahip öğretmen adayı grubu formasyon eğitimi alan fen bilimleri alanlarından mezun adaylardır. Bunun nedeni, Fen-Edebiyat Fakülteleri fizik-kimya-biyoloji bölümü mezunu öğrencilerinin iş bulma süreçlerinin günümüz Türkiye'sinde oldukça problemlili olduğu varsayımı olabilir. Bu bölüm mezunu kişilerin yıllar geçtikçe sayıca arttığı, buna karşılık istihdam edilme sayılarının da oldukça az olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla formasyon eğitimi alarak öğretmenlik mesleğine geçiş, bu bölümlerin mezunlarında bir iş bulma umudu doğurmuştur.

Öğretmenlik mesleğinin gelecek nesilleri yetiştirdiği düşünüldüğünde bir toplumun oluşumunda oldukça önemli yer tuttuğu söylenebilir. Bu noktada

öğretmenlerin meslek hayatlarında oldukça dinamik, dikkatli ve mesleklerine yönelik istekli olması beklenmektedir. Bütün bunların gerçekleşebilmesi için de bir öğretmenin mesleğine ilişkin olumlu bir tutum içinde olması gereklidir. Öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik olumlu tutumlar geliştirmeleri için de, öğretmen adayı yetiştiren programların bu konudaki hassaslığı önem taşımaktadır.

Bu araştırma Amasya Üniversitesi'nde öğrenim gören Eğitim Fakültesi öğrencileri ve formasyon eğitimi alan öğrencileri ile yapıldığı için evreni yansıtmamaktadır. Söz konusu araştırma grubundan elde edilen verilere göre yorumlar yapılmıştır. Dolayısıyla bu durum bir sınırlılık olmakla birlikte bu konuda bir fikir elde etmemizi sağlamaktadır. Yorumlamalarda genellemelere gidilebilmesi için daha kapsamlı araştırmalara gereksinim duyulmaktadır.

Öğretmen adaylarının tutumlarını pek çok faktör etkileyebilir. Ancak bu faktörlerden biri kesinlikle atanma durumları ya da iş bulabilme olasılığı olmamalıdır. Dolayısıyla atanma kriterlerinin iyileştirilmesi, ülkenin ihtiyaç duyduğu sayıda öğretmen adaylarının bu programlara yerleştirilmesi gereklidir.

Kaynaklar

ASLAN, D. ve AKYOL, A. (2006), "Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını ve Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi", Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 15 (2).

ÇAPA, Y.; ÇİL, N. (2000), "Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi", Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18: 69-73.

ÇAPRI, B.; ÇELİKKALELİ, Ö., (2008), "Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum ve Mesleki Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Program ve Fakültelerine göre İncelenmesi", İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9 (15): 33-53.

SİLAH, M., (2000), "Sosyal Psikoloji (Davranış Bilimi)", Ankara: Gazi Kitabevi.

SMTH, M.B., (1968), "Attitude Change" International Encyclopedia of The Social Sciences.

TEKEREK, M. ve POLAT, S., (2011), "Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları", 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium Book: Elazığ.

TERZİ, A. R. ve TEZCİ, E., (2007), "Necatibey Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları", Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 52, 593-614.

ÜSTÜNER, M., (2006). "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması", Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 45: 109-127.